

Gedragsprotocol pcbs De Librije

Pcbs De Librije staat voor een veilige leer-/leefomgeving voor leerlingen, hun ouders en de leerkrachten. Om dit te kunnen realiseren streven we er naar dat er rust en orde heerst op school en de afspraken voor iedereen duidelijk zijn.

Wij willen een school zijn waar iedere leerling zich sociaal aanvaard voelt en zich kan ontwikkelen vanuit de 4 basiswaarden: veiligheid, verantwoordelijkheid, wederzijds respect en vertrouwen. We willen dit realiseren door met name preventief aandacht te besteden aan deze waarden en maken daarbij gebruik van onder meer de Fides symbolen (zie in de schoolgids: onderwijskundig beleid).

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Dit GEDRAGSPROTOCOL heeft als doel:

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

1. PESTEN OP SCHOOL.

Pesten komt helaas op iedere school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus tegen willen gaan. Om in die aanpak effect te bereiken, is het van belang dat de volgende voorwaarden/criteria zijn ingevuld:

2. VOORWAARDEN/CRITERIA.

- Het pesten wordt door alle direct betrokken partijen als een probleem gezien, dat oplossing verdient. Het gaat om de leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school wil pestproblemen voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een externe vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op school is een contactpersoon aangesteld, die contact kan leggen met de externe vertrouwenspersoon.

3. HOE GAAN WE OM MET PESTEN?

- We hanteren op school de schoolregels en afspraken. Om pestgedrag bespreekbaar te maken en te houden hanteren we die in relatie met dit gedragsprotocol.
- We gebruiken op school specifiek de methode Fides en Zien voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook Kind op maandag (methode godsdienstonderwijs) biedt leerstof m.b.t. sociaal emotionele ontwikkeling. Hierbij maken wij gebruik van de oplossingsgerichte benadering.

- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen hierin aan de orde.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Ook betrekken we de ouders van de gepeste en de pester bij de aanpak.
- Lukt het binnen de klas niet om met bovenstaande aanpak pesten vóór te zijn, dan maken wij gebruik van de expertise van de gedragsdeskundige van ons ondersteuningsteam de Stipe.

4. SIGNALLEN VAN PESTERIJEN.

Signalen van pestgedrag kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.
- Digitaal 'lastig vallen' (via social media)

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid, pesten doet zich voor in allerlei vormen en variaties. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

5. STELREGELS.

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht bij pestgedrag niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Je mag niet klikken, maar.....als je word gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg

dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid moeten nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

ALGEMENE SCHOOLREGELS VOOR ALLE GROEPEN ZIJN:

1. Wij zorgen goed voor onszelf en elkaar.
2. Wij lopen rustig door de school.
3. Wij houden onze handen en voeten bij elkaar.
4. Wij gebruiken de materialen waar ze voor bedoeld zijn.

Dit houdt onder andere in:

- Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
- Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten en het probleem op te lossen. Ga anders naar de meester of de juf.
- Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen.
- Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- Uitlachen, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
- Niet aan spullen van een ander zitten.
- Luisteren naar elkaar.
- Iemand niet op het uiterlijk beoordelen of beoordeeld worden.
- Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
- Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

6. AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIJF STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij het volgende:

STAP 1: Er eerst zelf (en samen) uit komen, door naar de plager aan te geven dat je iets niet leuk vindt.

STAP 2: Dan eerst zelf met hulp van een vriendje of vriendinnetje er uit zien te komen. (steun zoeken)

- STAP 3: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.
- STAP 4: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor hoor- en wederhoor en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen vanuit de oplossingsgerichte werkwijze en (nieuwe) afspraken te maken. De leerkracht kan de klas hierbij betrekken om samen beide leerlingen te ondersteunen bij de uitvoering van de afspraken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).
- STAP 5: Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. Leerkracht(en) gaat/gaan ook met ouders in gesprek en proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de “gepeste” en begeleidt de “pester”, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

7. CONSEQUENTIES.

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten: In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden). En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

De consequenties zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

FASE 1: de volgende mogelijkheden kunnen worden toegepast:

- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Een of meerdere pauzes binnen blijven.
- Door gesprek: bewustwording voor het effect van zijn/haar gedrag op het gepeste kind.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- Een gesprek met IB'er en de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de groepsmap en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

FASE 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden volgens de procedure zoals deze in het schoolplan is beschreven.

8. BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- 1 Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- 2 Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- 3 Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- 4 Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- 5 Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- 6 Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- 7 Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- 8 Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- 9 Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

9. BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- 1 Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- 2 Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- 3 Excuses aan laten bieden.
- 4 In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- 5 Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest. Belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- 6 Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren zich te beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- 7 Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten* en wat willen we graag?
- 8 Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- 9 Inschakelen hulp; Gebiedsteam, mogelijk sociale vaardigheidstrainingen.

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

1. Een problematische thuissituatie.
2. Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
3. Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt .
4. Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
5. Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

10. ADVIEZEN VOOR DE OUDERS van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

1. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

2. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
3. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
4. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
5. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport, meedoen aan een club.
6. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

1. Neem het probleem van uw kind serieus.
2. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
3. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
4. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
5. Besteed extra aandacht aan uw kind.
6. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport, meedoen aan een club.
7. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
8. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

1. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
2. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
3. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
4. Geef zelf het goede voorbeeld.
5. Leer uw kind voor anderen op te komen.
6. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

11. CONCRETE AFSPRAKEN OP SCHOOLNIVEAU

- Aan het begin van het jaar stellen we de gedragsregels op schoolniveau (en klassenniveau) aan de orde.
- Er is vooral in het begin van het schooljaar, veel aandacht voor positieve groepsvorming. Er wordt stelselmatig gewerkt aan een positief groepsklimaat. Hulpmiddelen zijn bijvoorbeeld: een goed klassenmanagement, coöperatief leren en groene spelen.
- Tijdens de ouder- en kindgesprekken wordt altijd gevraagd naar het welbevinden van het kind.
- De sociaal emotionele ontwikkeling van alle kinderen wordt vastgelegd en gevolgd met behulp van de registraties in het leerlingvolgsysteem
groep 1 en 2 – Leerlijnen uit Parnassys
groep 3 t/m 7 - “Zien!”(Sociaal Emotioneel Volgsysteem Parnassys)
groep 8 – WMK leerlingvragenlijst
- Tijdens de groepsbesprekingen worden voorgaande gegevens besproken en eventueel teruggekoppeld naar het team.
- In alle groepen wordt gewerkt met de symbolen en de oplossingsgerichte werkwijze van Fides.

- Aan het einde van het cursusjaar vindt er standaard een evaluatie plaats van de praktische invulling van het gedragsprotocol. Op basis daarvan wordt gekeken naar aanscherping voor het komend jaar.

12. CONCRETE AFSPRAKEN OP GROEPSNIVEAU

- In elke groep wordt gewerkt aan een positief groepsklimaat waarin kinderen elkaar leren waarderen en respecteren. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van het bespreekbaar maken van de symbolen uit Fides en werkvormen uit het boek 'Gouden weken' (B. Bijleveld).
- Hierbij is aandacht voor een goed klassenmanagement en het af- en bespreken van school- en groepsregels.
- Ga niet door mijn STOP! (Methode Posicom)
- STOP = STOP , schoolbreed gebruiken.
- stap 1: je vraagt te stoppen en geeft aan dat je het niet leuk vindt
stap 2: je zegt stop en laat zien (lichaamstaal) dat het je boos maakt
stap 3: je zegt boos stop en gaat naar de leerkracht.
- Andere werkvormen tot bewustmaking van goed gedrag en gevoelens bij de medeleerlingen zijn b.v. het kringgesprek en dramalessen.
- Er is in de pauzes voldoende toezicht op het plein, leerkrachten dragen een oranje hesje en zijn aanspreekpunt voor de leerlingen.
- De leerkrachten stellen zich toegankelijk, gemakkelijk aanspreekbaar op en hebben vooreerst een goed luisterend oor.

